

บทที่ 5

วิเคราะห์และสรุปผล

แขวงทางหลวงเพชรบุรีที่ 1 สังกัดสำนักทางหลวงที่ 6 กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม เป็นการบริหารราชการส่วนกลางซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค มีนายช่างแขวงทางหลวงเพชรบุรีที่ 1 เป็นหัวหน้าหน่วยงาน มีหน้าที่ ควบคุมดูแลและดำเนินการก่อสร้างบูรณะและบำรุงรักษาทางหลวงแผ่นดินในความควบคุมประมาณ 600 กิโลเมตร ตลอดจนควบคุมการใช้ทางหลวงในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวกับทางหลวงเพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็วและปลอดภัยในการจราจร เอื้อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง ความมั่นคง และการป้องกันประเทศ

จากการศึกษาการวางแผนงานและปฏิบัติงานบำรุงทางหลวง กรณีศึกษาแขวงทางหลวงเพชรบุรีที่ 1 สำนักทางหลวงที่ 6 กรมทางหลวง สามารถสรุปผลบางประการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนงานบำรุงรักษาทางหลวงดังนี้

การวางแผนงานบำรุงทางหลวงนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการวางแผนแนวทางปฏิบัติในการบำรุงรักษาทางหลวง ให้สามารถรักษาสภาพของถนนให้ใช้งานได้ดี โดยเฉพาะในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและก่อสร้างทางมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการวางแผนปฏิบัติงานจะต้องสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงและครอบคลุมทั่วถึงในส่วนการรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน หลักๆการดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวงจะประกอบด้วยสองส่วนคือ การจัดแผนงานและบริหารงานบำรุงรักษา และการจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน แต่ปัจจุบันส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะส่วนที่สองโดยส่วนแรกจะถือเป็นงานประจำที่จะปฏิบัติตามแนวทางหรือระเบียบแบบแผนที่วางไว้แต่เดิมโดยมิได้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมนัก ดังนั้นการจัดแผนในการบำรุงรักษาให้เหมาะสมจึงมีความสำคัญมากตามเวลาโดยเฉพาะในการจัดแผนงานบำรุงรักษาตามลำดับความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆคือการประเมินสภาพถนนการจัดโครงการบำรุงรักษา การประมาณราคา และการจัดลำดับความสำคัญ

การพิจารณาบำรุงทางจะต้องคำนึงถึง สภาพความเสียหายของผิวทาง ตลอดจนอายุการใช้งานรวมทั้งลักษณะที่ใช้ในการพิจารณาบำรุงทาง ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการรับน้ำหนักของทาง ปริมาณการจราจร และความถี่ของผิวทาง

งานบำรุงทางแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะด้วยกันคือ งานบำรุงปกติ งานบำรุงตามกำหนดเวลา งานบำรุงพิเศษและงานบูรณะ และงานบำรุงฉุกเฉิน งานทั้ง 4 แบบเป็นงานที่จะต้องดำเนินการเป็น

กิจกรรมเพื่อรักษาทางหลวงให้มีสภาพใกล้เคียงกับสภาพแรกสร้าง เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการใช้ทางรวมทั้งประหยัดงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมหรือก่อสร้างใหม่

แขวงทางเพชรบูรณ์ที่ 1 เป็นราชการส่วนกลางมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนงานบำรุงปกติ บำรุงพิเศษ บำรุงตามกำหนดเวลา งานปรับปรุงบำรุงรักษาทางหลวงในความรับผิดชอบ วางแผนดำเนินงานและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้และบำรุงรักษา ~~เครื่องจักรยานพาหนะ~~ โดยบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องจักรกลและยานพาหนะและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้ใช้เส้นทางและการให้บริการทางหลวงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกรมทางหลวง

สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่สำคัญ

ของแขวงการทางเพชรบูรณ์ที่ 1

แขวงการทางเพชรบูรณ์ที่ 1 เป็นราชการส่วนกลางมีสำนักงานอยู่ในภูมิภาค สังกัดสำนักงานหลวงที่ 6 มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนงานบำรุงปกติ บำรุงพิเศษ บำรุงตามกำหนดเวลา งานปรับปรุงบำรุงรักษาทางหลวงในความรับผิดชอบ วางแผนดำเนินงานและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้และบำรุงรักษาเครื่องจักรยานพาหนะ โดยบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องจักรกลและยานพาหนะและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้ใช้งานและการให้บริการทางหลวงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกรมทางหลวง

แขวงการทางเพชรบูรณ์ที่ 1 มีโครงสร้างและการแบ่งงานดังนี้

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและสัญญาและงานสถิติ
2. ฝ่ายช่าง มีหน้าที่รับผิดชอบงานบำรุงทางเคลื่อนที่ ดำเนินการบำรุงทางปกติ บำรุงตามกำหนดเวลา บำรุงพิเศษและบูรณะ งานจราจรสงเคราะห์ ดำเนินการบำรุงรักษาเพื่อป้องกันความเสียหาย ปรับแต่ง ซ่อมแซมเครื่องจักร ยานพาหนะ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ในการก่อสร้างและบำรุงรักษาทางของแขวงการทาง
3. ฝ่ายหมวดการทาง มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานบำรุงปกติ งานก่อสร้างรักษาสภาพทาง ตรวจสอบแนวเขตทางหลวง ควบคุมดูแลการรुक้าเขตทางหลวงและตรวจสอบการขออนุญาตทำทางเชื่อม ปักเสาพาดสายไฟ เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการควบคุม

ในแขวงการทางเพชรบูรณ์ที่ 1

แขวงการทางเพชรบูรณ์ที่ 1 มีบุคลากรประมาณ 126 คน ผู้บังคับบัญชาเข้มงวดในการควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานให้เป็นแบบอย่างที่ดีตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม ถือปฏิบัติตามข้อกำหนดในจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น การจัดโครงสร้างองค์กรและสายบังคับบัญชาถือปฏิบัติตามที่กรมกำหนดให้ ซึ่งมีความชัดเจน นายช่างแขวงการทาง มีการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรในแต่ละตำแหน่งชัดเจน สรุปสภาพแวดล้อมโดยรวมของแขวงการทางเพชรบูรณ์ที่ 1 อยู่ในเกณฑ์ดี บุคลากร บางคนมีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

ความเสี่ยงที่สำคัญ

และข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมที่สำคัญของแขวงทางหลวงเพชรบูรณ์ที่ 1 ซึ่งได้รับการประเมินความเสี่ยงมี 3

ฝ่ายคือ

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. ฝ่ายช่าง
3. ฝ่ายหมวดการทาง

การวางแผนงานบำรุงทาง

วัตถุประสงค์ของการควบคุม

- เพื่อให้การบริหารงานบำรุงทางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- เพื่อให้การวางแผนงานบำรุงทางสอดคล้องกับนโยบายแผนของกรมทางหลวง และความต้องการของประชาชน

ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการควบคุม

- แผนงาน/นโยบายเร่งด่วนของผู้บริหารไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงาน
- ข้อมูลและการสำรวจสภาพความเสียหายไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
- ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางของการจัดลำดับความสำคัญ

การควบคุมที่มีอยู่แล้ว

- ปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นเร่งด่วน
- มีการสอบถามข้อมูลและความเสียหาย
- มีการประชุมชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของแขวงการทางเพชรบูรณ์
ที่ 1 จะเห็นได้ว่างานบำรุงทางยังมีข้อเสียดังเกิดขึ้นได้ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะใน
การบำรุงทางดังนี้

1. การวางแผนงานบำรุงทาง

- แผนงาน/นโยบายเร่งด่วนของผู้บริหารควรสอดคล้องกับภารกิจของ
หน่วยงาน

- ข้อมูลและการสำรวจสภาพความเสียหายต้องครบถ้วนและถูกต้อง
- ควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางของการจัดลำดับความสำคัญ

2. การจัดทำแผนงานรายประมาณการ

- ข้อมูลการจัดทำแผนงานรายประมาณการต้องครบถ้วนและถูกต้อง
- การซ่อมบำรุงในการจัดทำแผนให้เหมาะสมกับสภาพความเสียหาย
- หน่วยราคาต้องถูกต้อง
- ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการทำแผนงานรายประมาณการ

3. การดำเนินงานบำรุงทาง

- ให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด
- ให้ผู้ปฏิบัติฝึกทักษะ ความรู้ความชำนาญ
- การจัดหาวัสดุต้องรวดเร็วและทันการ
- การซ่อมต้องสอดคล้องกับสภาพความเสียหาย

4. การบริหารเครื่องจักร

- ตรวจสอบเครื่องจักรเก่า ชำรุด เสื่อมสภาพ โยสม้าเสมอ
- จัดงบประมาณเครื่องจักรบางประเภทที่ยังไม่เพียงพอ

5. การจัดหาพัสดุ

- เกี่ยวข้อง
- เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ มติ ครม. และคำสั่งที่
  - ต้องแบ่งแยกหน้าที่ในการจัดหาให้ชัดเจน

6. ด้านการเงิน

- ต้องแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการเงิน โดยเฉพาะ
- ควรทำบัญชีและรายงานตามระเบียบที่กำหนด
- การรายงานต้องครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

7. ด้านการรายงานข้อมูล

- ควรตรวจสอบข้อมูล เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด
- การรายงานข้อมูลต้องรวดเร็ว และเป็นไปตามกำหนดเวลา

8. ด้านงานเจ้าหน้าที่และการประชาสัมพันธ์

- ข้อมูลทะเบียน ต้องครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- ให้ข้อมูลกับประชาชนที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง